

Η αλληλεπίδραση μεταξύ γενικής και ειδικής αγωγής καλλιεργεί θετικές στάσεις στην κοινωνία

Λύκειο. Μια λέξη, χίλια συναισθήματα και αναμνήσεις. Νομίζει κανείς ότι το λύκειο είναι ένα μέρος όπου κυριαρχεί η φιλία, οι παρέες των μαθητών, τα γέλια, τα αστεία και οι ωραίες στιγμές, η ανεμελιά των νέων, τα όνειρα και τα σχέδια τους να αλλάξουν τον κόσμο. Μα η πραγματικότητα διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από την εντύπωση που έχει ο κόσμος. Το λύκειο είναι σαν μια ρωμαϊκή αρένα, όπου οι μονομάχοι αγωνίζονται μέχρι θανάτου με την ελπίδα να αποκτήσουν κάποια στιγμή την ελευθερία τους. Σ' αυτή τη περίπτωση, οι μονομάχοι είναι οι μαθητές, που προσπαθούν με νύχια και με δόντια να κερδίσουν τα πολυπόθητα μόρια των πανελληνίων. Έτσι, στο λύκειο, η διασκέδαση και η χαρά αντικαθίστανται από τυποποιημένες συζητήσεις, από πολύωρο, εξουθενωτικό διάβασμα, από αγωνία, ανησυχία και φόβο για το μέλλον. Στο λύκειο κυβερνά ο ανταγωνισμός, καθώς οι μαθητές προσπαθούν να αναδείξουν τον εαυτό τους ως τον καλύτερο και τον πιο άξιο, πατώντας επί πτωμάτων για να κατακτήσουν την κορυφή και αδιαφορώντας για την ευημερία των συμμαθητών τους.

Πηγαίνοντας στο ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής, ένα σχολείο για παιδιά με αναπηρίες και σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες, που λειτουργεί στη Γιάννουλη, θα περίμενε κανείς να συναντήσει την ίδια κατάσταση, αν όχι χειρότερη. Μιζέρια, οίκτο, αποτυχία, απόγνωση. Αλλά κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Η αλήθεια είναι πολύ διαφορετική. Σίγουρα, το ειδικό σχολείο δεν απέχει πολύ από την καθημερινότητα του γενικού. Υπάρχουν κι εκεί κόντρες, ανταγωνισμός και μαθητές οι οποίοι τα καταφέρνουν καλύτερα σε κάποιους τομείς. Παρόλα αυτά, στο συγκεκριμένο σχολείο, που στεγάζει τάξεις του γυμνασίου και του λυκείου, κατά κύριο λόγο καλλιεργείται η αγάπη και η ισότητα, η κατανόηση του διαφορετικού και η αποδοχή όλων των ανθρώπων, ανεξαρτήτως εμφάνισης και νοημοσύνης. Αυτή είναι η εικόνα που βγάζουν προς τα έξω, μια εικόνα φιλική και δεκτική.

Μπαίνοντας μέσα, συναντάς παιδιά και νέους όλων των ηλικιών, που φοιτούν στο σχολείο. Στην αρχή, ίσως φοβηθείς, ίσως στεναχωρηθείς για την άσχημη μοίρα των ατόμων αυτών, που δεν είναι τόσο τυχερά όσο εσύ. Αλλά αφιέρωσε λίγο χρόνο να τα παρατηρήσεις καλύτερα και τότε θα καταλάβεις πως δεν έχεις κανένα λόγο να λυπάσαι αυτά τα παιδιά γιατί, πολύ απλά, αυτά τα παιδιά δεν είναι για λύπηση. Αυτά τα παιδιά αξίζουν τον θαυμασμό μας, διότι, ακόμα κι αν η ζωή τους στέρησε την αρτιμέλεια, μάχονται για ένα καλύτερο μέλλον και δεν κάμπτονται από την αναπηρία τους.

Κατά τη διάρκεια της σχολικής ημέρας, τα παιδιά παρακολουθούν μαθήματα και ασχολούνται με διάφορες δραστηριότητες, ώστε να αποκτήσουν βασικές γνώσεις που θα διευκολύνουν την καθημερινότητα τους και θα βελτιώσουν τη ζωή τους. Και ίσως αυτά τα παιδιά να μην γνωρίζουν τους αρχικούς χρόνους του τίθημι ή να μην μπορούν να εφαρμόσουν το θεώρημα του Bolzano, αλλά ξέρουν να νοιάζονται για τους συμμαθητές τους και όλους τους συνανθρώπους τους. Οι μαθητές αυτού το λυκείου δεν θυσιάζουν την ανθρωπιά τους στο βωμό της υψηλής βαθμολογίας.

Αντιθέτως, είναι άτομα με αισθήματα, αναζητούν τη χαρά, θέλουν να βλέπουν τον κόσμο με αισιοδοξία και αγάπη. Έχουν πάντα ένα χαμογελαστό πρόσωπο και μια ανοιχτή αγκαλιά, για να δεχτούν οποιονδήποτε επισκέπτη στον ιδιαίτερο κόσμο τους.

Περνώντας έστω και λίγες ώρες μαζί με τους μαθητές αυτούς, γίνεται εμφανές το γεγονός ότι η εικόνα που έχει η κοινωνία για εκείνους είναι αρκετά διαστρεβλωμένη. Παιδιά που θεωρούνται ανίκανα και χαζά, “λάθη τη φύσης”, είναι στην πραγματικότητα άτομα με τεράστια δύναμη ψυχής, με όνειρα και αγνή καρδιά για οδηγό. Είναι άτομα που μπορούν να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο. Τα συγκεκριμένα παιδιά είναι άνθρωποι με όλη τη σημασία της λέξης και παλεύουν για ένα καλύτερο κόσμο όπου υπερισχύει η ισότητα και γιορτάζεται η διαφορετικότητα.

Σ’ ένα ειδικό σχολείο, τα παιδιά που συναντάς είναι διαφορετικά και είναι περήφανα γι’ αυτό. Οι ιδιαιτερότητες τους αποτελούν τη κινητήρια δύναμη τους και έχουν μάθει να μην τα παρατάνε, όσα εμπόδια και υπάρχουν στο δρόμο τους. Το μόνο που ζητούν είναι να γίνουν αποδεκτά σε μια κοινωνία που περιθωριοποιεί οτιδήποτε δεν ταιριάζει με τη μάζα.

Σ’ ένα γενικό λύκειο, οι μαθητές είναι τόσο προσηλωμένοι στους στόχους τους, οι οποίοι είναι στην πλειοψηφία τους όχι δικές τους επιλογές αλλά απαιτήσεις των ενός συστήματος, που χάνουν το αληθινό νόημα της μόρφωσης και της πνευματικότητας. Στην πλειονότητα τους, δεν επαναστατούν, αλλά χειραγωγούνται και μετατρέπονται σε κενά όντα, χωρίς αξίες, χωρίς ενδιαφέρον για τους συνανθρώπους τους. Τελικά, ακόμα κι όσοι κάποια στιγμή ξεσηκωθούν και αντιδράσουν, μετά από ένα διάστημα παθητικοποιούνται και ξεχνούν να νοιώσουν, ξεχνούν να ζήσουν.

Είναι ξεκάθαρες οι διαφορές ανάμεσα στην στάση των μαθητών των δυο σχολείων απέναντι στη ζωή. Μα το χάσμα δεν είναι αγεφύρωτο. Απεναντίας, η σύγκλιση των γενικών και των ειδικών σχολείων θα ωφελήσει και τις δύο πλευρές. Από τη μία, τα παιδιά του γενικού λυκείου θα ευαισθητοποιηθούν και θα αμβλυνθεί η συνεχής αναμέτρηση για την κορυφή, καθώς στην καθημερινότητά τους θα εισχωρήσουν ιδανικά και ανθρωπιά. Από την άλλη, οι μαθητές του ειδικού σχολείου θα έρθουν σε επαφή με καινούρια άτομα, θα κοινωνικοποιηθούν μέσα σ’ ένα περιβάλλον συνομηλίκων τους και θα νοιώσουν πλήρως αποδεκτοί.

Συμπεραίνεται, λοιπόν, ότι αξίζει να αφιερώσουμε χρόνο για να γνωρίσουμε αυτά τα παιδιά και να καταλάβουμε ότι δεν διαφέρουν και πολύ από εμάς. Τελικά, είμαστε όλοι άνθρωποι, όλοι ίσοι και τίποτα δεν πρόκειται να το αλλάξει αυτό. Μαζί, μπορούμε να παλέψουμε για το καλύτερο, για έναν κόσμο πιο φωτεινό και μια κοινωνία αλληλεγγύης και αγάπης.

Δανάη Βαρνά, Α’ τάξη, μέλος της ομάδας Αγωγής Υγείας 5^{ου} Λυκείου Λάρισας